

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718201395
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5718201395.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľky: U. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, právne zastúpenej: Advokátska kancelária Mestická, Slovíková, s.r.o., IČO: 36 421 910, so sídlom v Žiline, Hviezdoslavova 6, proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené (odporcovi): P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, B. D., za účasti maloletého dieťaťa: O. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, o návrhu na určenie otcovstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého dieťaťa, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 6Pc/9/2018-108 zo dňa 15.01.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch, ktorými rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej O. P., nar. XX.X.XXXX, zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 15.8.2017 do 31.12.2018 a o náhrade trov prvoinštančného konania, p o t v r d z u j e .

V ostatnej časti odvolaním strán sporu nenapadnutej ponecháva rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý .

Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd konanie o určenie otcovstva zastavil, schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v časti osobnej starostlivosti, zastupovania a správy majetku tak, že maloletú O. P., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otcovi uložil prispievať na výživu maloletej za obdobie od 15.08.2017 do 30.6.2018 sumou 110 € mesačne a od 1.7.2018 sumou 90 € mesačne vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky. Zameškané výživné za obdobie od 15.8.2017 do 31.12.2018 vo výške 1.700,35 € povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 30 € spolu s bežným výživným, k rukám matky, pod hrozbou straty výhody splátok, počnú právoplatnosťou rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Pri určovaní výšky výživného súd zohľadnil odôvodnené potreby maloletej zodpovedajúce jej veku, ako aj pomery na strane oboch rodičov, a to aj za obdobie pred podaním návrhu. Dospel k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú priznanie výživného spätne, a to od narodenia maloletej, teda od XX.X.XXXX. Mal preukázané, že matka žije spolu so svojim novým partnerom v rodinnom dome, ktorý je v jeho vlastníctve. Na domácnosť neprispieva. Poberá opatrovateľský príspevok za opatrovanie starej matky jej partnera, a to vo výške 186 € do 30.6.2018 a od 1.7.2018 vo výške 366 €. Súd neprihliadal na to, že matka je opätovne tehotná. Osobnú starostlivosť o maloletú a jej každodenné potreby zabezpečuje výlučne matka bez pomoci

otca. Netvrdila, že má zvýšené náklady spojené s tehotenstvom a pre súd je rozhodujúci stav ku dňu vyhlásenia rozsudku. Obaja rodičia majú zhodne ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Pri hodnotení pomerov na strane otca vychádzal z potenciálneho príjmu nad hranicou minimálnej mzdy. Otec neuvádzal žiadne objektívne okolnosti, ktoré by mu bránili zamestnať sa a dosahovať príjem aspoň nad touto hranicou. Jeho potreby sú vykrývané príležitostnými brigádami, jeho priateľkou a rodičmi. Zastal názor, že pokiaľ je otec schopný zabezpečiť si úhradu svojich nevyhnutných potrieb, nedoplatku na poistení, mobilného telefónu, je od neho oprávnené očakávať, že je v jeho schopnostiach a možnostiach zabezpečiť aj plnenie vyživovacej povinnosti k maloletej O.. Dospel k záveru, že súdom určená výška výživného je primeraná odôvodneným potrebám maloletej, ako aj schopnostiam a možnostiam oboch rodičov. Určenie výšky výživného nie je bezhraničné, ale je limitované príjmovými a majetkovými pomermi povinného rodiča a v neposlednom rade aj odôvodnenými potrebami maloletej. Otec vo vyjadrení k návrhu zo dňa 8.8.2018 sám navrhol, že bude prispievať na výživu maloletej sumou 100 € mesačne a zameškané výživné od narodenia bude splácať v 50 € splátkach. V nadväznosti na uvedené súd rozhodol o výške výživného a zameškaného výživného.

2. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie otec maloletej. V podanom odvolaní nesúhlasil s výrokom rozsudku o spätnom vyplatení výživného od narodenia dieťaťa do podania návrhu na súd. Žiadal, aby súd upravil deň splatnosti z 15. dňa v mesiaci na 25. deň v mesiaci z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Koncom mesiaca dostáva určitú čiastku z príležitostných brigád a finančnú pomoc od rodičov. Pokiaľ navrhoval výživné vo výške 100 €, mal sľúbenú prácu v zahraničí, žiaľ, z tejto práce zišlo, zostal na Slovensku. Finančná situácia sa zmenila, preto navrhoval sumu 70 € mesačne. Určenú výšku výživného na 110 € označil za neprimeranú jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom s tým, že si plní vyživovaciu povinnosť k maloletému U. M. vo výške 100 €, platí si zdravotné poistenie, dlh vo vzťahu k zdravotnej poisťovni. Za príležitostnú brigádu dostane 150 - 180 € a od rodiny 100 €. Žiadal preto rozsudok okresného súdu zmeniť, výšku výživného ustáliť sumou 70 € mesačne vždy do 25. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, rozhodnúť o zameškanom výživnom.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca žiadala rozsudok okresného súdu potvrdiť. Uviedla, že od narodenia maloletej dcéry O. sa o dieťa starala sama. Otca informovala o narodení dieťaťa, čo otec ignoroval, neprispieval matke na výchovu a výživu dieťaťa žiadnymi finančnými prostriedkami. Zastala názor, že sú splnené dôvody pre priznanie výživného od narodenia dieťaťa. Rovnako nesúhlasila so znížením výživného v sume uvedenej otcom. Jediným zdrojom príjmu matky je rodičovský a opatrovateľský príspevok, matka má okrem maloletej dcéry O. ďalšie dieťa, na ktoré platí mesačne výživné 50 €. Nesúhlasila s posunutím termínu splatnosti výživného na 25. kalendárny deň v mesiaci, pretože má tiež povinnosť platiť bežné náklady na vedenie domácnosti. Ani súdom určené výživné vo výške 90 € od 1.7.2018 jej nepokryje všetky nevyhnutné výdavky na maloleté dieťa. Konanie otca označila za špekulatívne, v snahe vyhnúť sa plneniu si svojej zákonnej vyživovacej povinnosti.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v intenciách ust. § 65 - § 67 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinstančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

6. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie náležitým vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil.

7. Pokiaľ i otec v podanom odvolaní namietal nesprávnosť skutkových a právnych záverov okresného súdu, na podklade ktorých priznal výživné v prospech maloletého dieťaťa od narodenia, teda spätne, odvolací súd sa plne stotožnil s postupom prvoinstančného súdu. Zohľadnil pritom odmietavý postoj otca po jeho narodení, ktorý odmietal uznať otcovstvo a neplnil si ani svoje zákonné povinnosti. Matka po pôrode musela všetku energiu a čas venovať starostlivosti o dieťa, o ktoré sa otec v tom čase vôbec nezaujímal. V nadväznosti na uvedené i odvolací súd zastal názor, že v danom prípade boli naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré bolo možné o výživnom v prospech maloletej rozhodnúť k momentu jej narodenia. Za nedôvodné odvolací súd považoval i námietky otca ohľadne

výšky súdom určeného výživného a nevyhoveli ani jeho návrhu posunúť termín splatnosti výživného na 25. deň v mesiaci. V tejto súvislosti odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že otec nepoukázal na žiadne objektívne okolnosti, ktoré by mu bránili zamestnať sa a dosahovať príjem aspoň nad hranicou minimálnej mzdy. Ide o zdravého človeka, ktorý nemá žiadne obmedzenia pri výbere zamestnania. Pokiaľ i uvádza, že mu v hľadaní zamestnania bráni nedostatok kvalifikácie a praxe, ani tieto okolnosti nemôže odvolací súd považovať za relevantné pri rozhodovaní o výške výživného v predmetnej veci. Otcovi totiž nič nebráni, aby v spolupráci s úradom práce dosiahol buď potrebnú kvalifikáciu alebo si našiel menej kvalifikovanú prácu, na ktorú nie je potrebné žiadne odborné vzdelanie. Na jednej strane otec tvrdí, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, na druhej strane uvádza, že sa živí iba príležitostnými brigádami, príspevkami od rodičov a priateľky. Uvedené by bolo možné hodnotiť ako nezaujímavé otca zamestnať sa a dosahovať pravidelný príjem v snahe vyhnúť sa plneniu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Odvolací súd sa preto priklonil k postupu okresného súdu, ktorý vychádzal z potencionálneho príjmu otca na hranici minimálnej mzdy. Zároveň nemohol prihliadať na otcom tvrdené výdavky na úhradu dlhov vo vzťahu k zdravotnej poisťovni a bežného poistného, nakoľko výživné v prospech maloletého dieťaťa má prednosť pred ostatnými, inými výdavkami povinného rodiča. Zohľadnenie týchto plnení pri určení výšky výživného by v prenesenom význame znamenalo sankciu v neprospech dieťaťa za dlhy svojho otca. S prihliadnutím potom na skutočnosť, že i matka je povinná vynakladať mimo zabezpečenia potrebnej výživy a osobnej starostlivosti v prospech maloletej i ďalšie výdavky na chod domácnosti, odvolací súd nepovažoval za vhodné posúvať ani termín splatnosti súdom určeného výživného a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vo výrokoch o určení povinnosti otca prispievať na výživu maloletej O. a zaplatiť zameškané výživné, ako správny potvrdil.

8. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko v danom prípade ide o konanie, v ktorom si každý z účastníkov hradí vlastné trovy konania sám, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak (§ 52 CMP).

9. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)